

[Kjærulff-Schmidt.]

Den opfattelse eksisterer vel nogle steder – det synes jeg også hr. Ejler Kochs indlæg var udtryk for – og den opfattelse slog jo også igenem i lovgivningen, da rentemarginalloven blev gennemført, at man var i stand til herinde at lovgive om de økonomiske love om udbud og efterspørgsel.

I forslaget, som vi behandler her, ser vi også tendensen, selv om det selvfølgelig først og fremmest er et forslag om morarenter, men vi ser tendensen, nemlig i bestemmelsen om, at der ikke i forbrugerforhold skal kunne træffes aftale om en morarente, der er højere end diskontoen plus 2 pct. Det kan selvfølgelig lyde vældig rimeligt, at forbrugerne, hvis de ikke betaler til tiden, skal slippe med en lav morarente, og jeg forstod, at socialdemokratiet lægger meget vægt på, som man kaldte det, denne beskyttelse af forbrugerne. Men hvad er det egentlig for en beskyttelse, hvis vi ser på, hvordan loven vil gælde i konkrete tilfælde? Altså den detailhandler, en købmand f. eks., der ikke modtager sin betaling rettidigt, slipper selvfølgelig ikke af den grund billigere hos sin leverandør. Hvis en ganske almindelig købmand yder en ganske almindelig kunde 30 dages kredit med 1.000 kr. f. eks. og kunden ikke betaler rettidigt, må købmanden selvfølgelig finansiere sin leverandørgæld ved at gå i banken for at låne de 1.000 kr. dér, og det koster ham med de nuværende rentesatser ca. 15 kr. månedligt. Men så kommer denne lovgivning altså ind og siger, at disse 15 kr. må han sandelig ikke opkræve hos sin kunde, det ville stride imod forbrugerbeskyttelsen, men at han derimod godt må opkræve ca. 12 kr. hos kunden, for det strider ikke imod forbrugerbeskyttelsen af den kunde, der betaler for sent. Det betyder, at enten må købmanden selv bære tabet, eller også må han kalkulere med højere forbrugerpriser. Derfor er der ikke det mindste forbrugervenligt i denne del af lovforslaget. Det er, som fru Elsebeth Kock-Petersen udtrykte det, sådan, at de rettidige betalere vil komme til at betale for de forsømmelige betalere, og derfor har fru Elsebeth Kock-Petersen også ret, når hun betegner denne del af lovforslaget som en narresut.

Urimeligheden i § 7 bør derfor nok ændres under udvalgsarbejdet, og der kan dér også være grund til at få undersøgt, om der overhovedet er brug for en selvstændig lov, eller om

ikke de smårettelser, der kan være behov for, skal ind de steder i lovgivningen, hvor vi i øjeblikket har reglerne.

Gudme (RV):

Selve hovedlinjen i dette lovforslag kan vi give tilslutning til, nemlig den opsupplering, der består i, at vi i forlængelse af reglen fra 1973 om rentesatsen på Nationalbankens diskonto plus 2 pct. nu tilføjer nogle klare og absolute regler om, fra hvornår renten kan kræves. Også hovedreglen om forfaldsdag eller en frist på 30 dage fra en betalingsanmodning forekommer os at være rimelig og i overensstemmelse med det, som man i almindelighed – men her hersker jo netop under det gældende system en uklarhed – kan opnå dom for i dag.

Når vi derimod går videre, eller rettere sagt, når justitsministeren går videre, og vil have tilføjet § 7 om en særlig renteregulering for forbrugerkøb, kniber det med at holde fodtrippet. Det, der er tale om her, er jo, som man har været inde på tidligere, i virkeligheden kun de renter, der gives i tilfælde, hvor der i forvejen ingen aftale foreligger om, at man skulle have en kredit. Det vil sige, at reglen i denne lovs § 7 om, at man, såfremt man kommer for sent, kun skal betale det samme, som man skulle betale, hvis ingen regel eller aftale forelå, nemlig Nationalbankens diskonto plus 2 pct., medfører en helt ejendommelig skævhed. Hvis der er tale om et almindeligt kreditkøb, hvor man i forvejen har truffet aftale om, at ydelserne skal præsteres i et vist tempo, er der en aftalefrihed i dag og vel også en aftalefrihed, som bør kunne være der. Så kan man aftale den rente, man vil; man kan aftale bankrenten, og man kan aftale en højere rente, som man gør visse steder.

Men hvis der derimod er tale om, at skyldneren ikke har fået givet en kredit, men har taget den selv, sådan som det forekommer ved morarente, skal man efter § 7 nu præmiere den, der tager selv, ved, at han skal have en særlig lav rente, med garanti en rente, der er lavere end det rentetab, som hans kreditor – den, der har leveret ham varen – får, hvis han har en kassekredit med 16–17 pct.s effektiv forrentning. Det er en underlig indstilling, at man i et aftaleforhold, hvor man på forhånd sikrer sig, at man skal have lov til det, kan aftale, hvad man vil, men når man selv tager, skal have en beskyttelse, hvis man kommer